

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ**

„Od labyrintu školy k ráji života“

ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY
Loučná nad Desnou, příspěvková organizace
788 11 Loučná nad Desnou 58
Dodatek 3 (úplné znění)

V Loučné nad Desnou dne 4. 9. 2023

Dokument vstupuje v platnost dne 4. 9. 2023

č.j. ZsLou/2023/106-1

Mgr. Petr Lukáš, ředitel školy

OBSAH

1.	Identifikační údaje	3
2.	Charakteristika školní družiny	4
3.	Program výchovy a vzdělávání	4
4.	Cíle vzdělávání	4
5.	Rozvoj kompetencí	5
6.	Vzdělávací a výchovné oblasti	6
7.	Časový plán	7
8.	Formy činnosti	7
9.	Denní skladba činností	7
10.	Ekonomické podmínky	8
11.	Materiální podmínky	8
12.	Personální podmínky	8
13.	Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví	8
14.	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných	9
15.	Podmínky přijímání a vylučování žáků školní družiny	9
16.	Hodnocení	9

Přílohy:

Č. 1	Časový plán (ročně obnovovaný)
Č. 2	Řád školní družiny

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název programu	ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU
Motivační název	„Od labyrintu školy k ráji života“
Předkladatel - název školy	Základní škola a Mateřská škola Loučná nad Desnou, příspěvková organizace
- adresa školy	788 11 Loučná nad Desnou 58
- kontakty	tel: 583 550 126, kancelar@zsloucnaand.cz , www.zsloucnaand.cz
Ředitel školy	Petr Lukáš
Koordinátorka ŠVP	Simona Krahulová
Právní forma	Příspěvková organizace
IČ	60341661
Zařazení do sítě škol	19.03.1996
RED-IZO	600 148 521
IZO školní družiny	120 300 648
Zřizovatel - název zřizovatele	Obec Loučná nad Desnou
- adresa	788 11 Loučná nad Desnou 57
- kontakty	tel: 583 235 222, podatelna@loucna-nad-desnou.cz , www.loucna-nad-desnou.cz
Školní družina - kontakt	tel. 604 544 267

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

- Školní družina je součástí základní školy, jedno oddělení se nachází v přízemí budovy v samostatném traktu, další dvě oddělení mají své zázemí v prvním patře.
- Školní družinu navštěvují žáci 1. – 5. třídy. V případě volné kapacity mohou docházet také žáci 2. stupně.
- Tvoří ji tři oddělení, jejichž celková kapacita je maximálně 75 žáků.
- Činnost školní družiny vychází z pedagogiky volného času. Vzdělávací hodina trvá 60 minut.
- Cílem je snaha o vytvoření místa pro odpočinek dětí po vyučování a zároveň přispět k cílenému ovlivňování jejich volného času.
- Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace dětí, které přispívá k odstranění únavy předchozí školní výuky vhodným střídáním práce a odpočinku.
- Družinu mohou navštěvovat i nezapsané děti, které přijely dřív do školy (ranní družina) nebo čekají po obědě na autobus (odpolední družina).
- Pravidelně se podílíme na akcích organizovaných školou.

3. PROGRAM VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ

- Vychází ze školního vzdělávacího programu naší školy „Od labyrintu školy k ráji života“.
- Je vytvořen dle polohy a podmínek školy.
- Jedná se o otevřený dokument, který se může v průběhu roku měnit a doplňovat.
- Výchovně vzdělávací činnost mimo vyučování je realizována formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností, na jejichž výběru se podílejí děti společně s vychovatelkami.
- Základním prostředkem činnosti je hra založená na prožitku dětí, která obohacuje jejich sebepoznávání, rozšiřuje jejich vědomosti, dovednosti a navozuje kladné emoce.
- Vychovatelky spolupracují s třídními učitelkami dětí s potřebnými podpůrnými opatřeními a dbají na to, aby byla tato opatření dodržována i ve ŠD.
- Respektování požadavků volného času:
 - pedagogické ovlivňování volného času (nabídka nových atraktivních činností, motivace, změna prostředí, přiměřená úspěšnost dětí při činnostech)
 - dobrovolnost (činnosti vykonávat dobrovolně na základě motivace nikoliv pokynu)
 - zajímavost a zájmovost (nabídka zajímavých činností odlišných od školního vyučování)
 - aktivita (uplatnění a úspěšnost všech dětí)
 - citovost a citlivost (navozování kladných emocí, překonávání překážek)
 - prostor k seberealizaci (uplatnění vloh a schopností, objevování sám sebe, vytváření žádoucích sociálních kontaktů)

4. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

- Motivace dětí nabízením různorodé zájmové činnosti a rozvíjení jejich praktických dovedností, výchova k smysluplnému využívání volného času a zdravému životnímu stylu.
- Využívání dětské zvědavosti k samostatnému myšlení a tvoření vlastních prací.
- Využití poznatků, které děti získaly ve škole a vhodným způsobem na ně navázat ve výchovné činnosti.
- Rozvíjet u dětí kamarádství, vést je ke komunikaci, rozvíjet jejich schopnost respektovat práci a úspěchy vlastní a druhých.

- Využívat preventivní program školy formou sociálních a komunikačních her pro upevnění vztahů v kolektivu.
- Pozorování přírody, vedení dětí k jejich ochraně, vysvětlování neznámých a nepochopených pojmů.
- Pěstování základních pohybových dovedností dětí a jejich schopnosti odpočinku, rekreace a zájmové činnosti.
- Vedení dětí k získávání osobní samostatnosti, posilování jejich sebepoznání, sebevědomí a seberealizace.
- Osvojování si základů společenských hodnot.
- Získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o hygieně, bezpečnosti a ochraně zdraví.

5. ROZVOJ KOMPETENCÍ

- Kompetence k učení
 - necháváme dětem čas na dokončení započaté práce
 - podporujeme samostatnost a tvořivost
 - uplatňujeme prvky pozitivní motivace
 - učíme je realizovat vlastní nápady
 - klademe otázky a hledáme na ně odpovědi, získávané vědomosti si dáváme do souvislosti
 - vedeme děti k sebehodnocení
- Kompetence k řešení problémů
 - vytváříme podmínky pro rozeznávání správných a chybných řešení, pozorování dění kolem sebe
 - společně řešíme problémové situace a konflikty mezi dětmi, jejich vyhýbání se nevede k cíli
 - vedeme děti k překonání obtíží při dokončování činností
- Kompetence komunikativní
 - učíme děti vhodně komunikovat s vrstevníky
 - vytváříme situace pro vyjadřování vlastního názoru dětí
 - zapojujeme děti do diskuze
 - dbáme na vhodné formulování myšlenek, sdělení, otázek
- Kompetence sociální a interpersonální
 - podněcujeme děti k vzájemné spolupráci
 - vytváříme příjemnou atmosféru ve skupině
 - podporujeme kolektivní práci
 - vedeme děti k dodržování dohodnutých pravidel
 - učíme děti se samostatně rozhodovat o svých činnostech, odpovídá za ně a nese důsledky
- Kompetence občanské a činnostní
 - vedeme děti k zodpovědnosti
 - učíme děti plánovat, organizovat a hodnotit své činnosti
 - učíme je uvědomovat si svá práva a povinnosti
 - vedeme děti k ochraně svého zdraví a zdraví druhých
- Kompetence k naplnění volného času
 - učíme děti smysluplně trávit volný čas, orientovat se v možnostech jeho využití
 - rozvíjíme zájmy dětí (dle jejich dispozic) v organizovaných i individuálních činnostech

- vytváříme návyky pro udržení zdravého životního stylu
- rozvíjíme schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací či jednostranné zátěže ze školního vyučování
- učíme děti odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času

6. VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ OBLASTI

➤ **Člověk a jeho svět**

- Místo, kde žijeme (poznávání nejbližšího okolí, organizace školy, družiny, významné objekty v obci, orientace v prostoru a čase, bezpečnost na cestě do školy, vycházkách, dopravní výchova, domov)
- Lidé kolem nás (osvojení zásad vhodného a společenského chování, tolerance, empatie, vzájemná úcta, komunikace slovní a mimoslovní, pravidla stolování, předcházení šikaně, rodina a kamarádi, chování mezi lidmi)
- Lidé a čas (budování a dodržování správného režimu, vytváření pravidelných návyků, správné a účelné využívání svého volného času, roční období, minulost-přítomnost-budoucnost)
- Rozmanitost přírody (vycházky a pobyty v přírodě, pozorování změn, životní prostředí, živá a neživá příroda, ekologická výchova, využívání encyklopedií)

➤ **Informační a komunikační technologie**

- Dodržování základních pravidel bezpečné práce
- Vyhledávání informací a komunikace s využitím digitálních technologií

➤ **Umění a kultura**

- Osvojení estetiky – krásna, vnímání světa a okolí tvořivě
- Umění se vyjádřit neverbálně pomocí linie, tvaru, barvy
- Umění se vyjádřit jazykem – dramatická výchova (nácvik kulturního pásma, dramatizace různých situací)

➤ **Člověk a svět práce**

- Příprava dárků, dekorativních předmětů, úprava a výzdoba školní družiny a školy
- Výrobky z tradičních a netradičních materiálů
- Elementární pracovní činnosti a návyky

➤ **Člověk a zdraví**

- Poznáváme své tělo
- Pečujeme o zdraví naše i našich kamarádů
- Učíme děti znát hlavní zásady hygieny
- Člověk a jeho zdraví (poznávání sebe sama, poučení a péče o zdraví a nemocech, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení, ošetřování drobných poranění, pohybové hry v místnosti, tělocvičně, terénu, relaxační cvičení, dodržování pitného režimu)

7. ČASOVÝ PLÁN

- Plán je sestaven na jeden vzdělávací cyklus a je dále rozpracováván v měsíčních plánech. Je vypracován pro každý školní rok.
- Obsahuje výběr možných činností.
- Měsíční plány jsou přílohou školního vzdělávacího programu družiny, jsou uloženy u vychovatelky jako pracovní materiál, který je možno v průběhu školního roku dle potřeby doplňovat, aktualizovat, hodnotit s ohledem na další období.

8. FORMY ČINNOSTI

- Pravidelná činnost – každodenní činnost v oddělení vychází z týdenní skladby zaměstnání, představuje organizované aktivity
- Příležitostná činnost – nejsou zahrnuty do týdenní skladby činností (vystoupení, besídka, karneval, sportovní den,..)
- Spontánní aktivity – činnosti následující po organizované činnosti, zahrnují ranní hry, odpolední klidové činnosti a pobyty venku

9. DENNÍ SKLADBA ČINNOSTI

06.00 – 07.30 ... volné hraní (stolní hry, stavebnice, kreslení, poslech hudby a pohádek,)
11.00 – 12.00 ... (dle ukončení výuky) – stolování, oběd, hygiena
12.00 – 13.00 ... volné hraní, stolní hry, stavebnice, kreslení, zábavné hry, uvolňovací cvičení,

13.00 – 14.00 ... vlastní činnost oddělení, vycházky, pohybové aktivity

14.00 – 14.30 ... hygiena, svačinka, klidová činnost, průběžné odchody žáků ze ŠD

14.30 – 16.00 ... volné hraní, průběžné odchody žáků ze ŠD

10. EKONOMICKÉ PODMÍNKY

- Poplatek za školní družinu činí 80,- Kč měsíčně.
- Platba je vybírána bezhotovostně 2× ročně převodem na účet školy.

11. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

- ŠD má samostatnou třídu a prostor je rozdělen na dvě části. První částí je herna určená pro kolektivní hry a relaxaci, případně projekci. Druhou částí je pracovní učebna určená pro výtvarně-rukodělnou a pracovní činnost.
- ŠD využívá rovněž prostory kmenové třídy U16, sdílenou učebnu U11, tělocvičnu, odborné učebny, kuchyňku, venkovní školní hřiště, dětské hřiště a sportovní areál u Rybářské bašty. K zimním sportům slouží místní kopec, k vycházkám park.
- Vybavení hračkami, pomůckami, materiály je přiměřené a je přizpůsobeno pro potřeby mimoškolních aktivit. Průběžně je doplňováno.
- Prostředí je upraveno tak, aby se děti samy mohly podílet na výzdobě interiéru.
- Prostory jsou bezpečné.
- Oddělení ŠD, které se nachází v přízemí budovy v samostatném traktu má samostatné sociální zařízení.

12. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

- V ŠD pracuje vedoucí vychovatelka, která splňuje kvalifikační předpoklady.

- Dle počtu přihlášených dětí je vzdělávání zajištěno dalšími vychovatelkami.
- Vychovatelky se podílí na přípravě školních akcí.
- Vychovatelky se účastní akreditovaných kurzů, programů dalšího vzdělávání pedagogů a využívají samostudium k vlastnímu rozvoji pedagogické činnosti pro ŠD.

13. BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANA ZDRAVÍ

- ŠD tvoří se ZŠ jednu právnickou osobu, proto bezpečnost a ochrana zdraví dětí je zajišťována v rámci celé školy. Školní řád stanovuje obecná pravidla chování dětí ve škole, z něho vycházejí jednotlivé vnitřní řády. S Řádem školní družiny jsou děti opakovaně seznamovány při různých činnostech. Řád školní družiny je zveřejněn na chodbě družiny. Pokud jsou využívány jiné učebny, řídíme se řádem těchto učeben.
- Vychovatelky zajišťují bezpečnost a zdraví žáků po celou dobu jejich pobytu ve školní družině v souladu s metodickými pokyny.
- Pro děti je zajištěn vhodný stravovací a pitný režim. Děti mohou dle potřeby kdykoliv jíst a pít.
- Děti jsou vedeny ke zdravému životnímu stylu, osvojují si a upevňují hygienické návyky.
- Program činností je veden tak, aby byly děti dostatečně dlouho venku, je respektována jejich individuální potřeba odpočinku.
- Je podporováno příznivé sociální klima, jsou respektovány potřeby jedince.

14. PODMÍNKY PRO PRÁCI S DĚTMI VYŽADUJÍCÍMI SPECIFICKÉ VZDĚLÁVACÍ POTŘEBY

- Je respektována individualita každého dítěte. Při výběru činností ve školní družině, při motivování i hodnocení žáků bereme ohled na charakter a stupeň znevýhodnění žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří jsou integrováni v běžných třídách. V začátku docházky dítěte do ŠD seznamuje třídní učitelka vychovatelku s potřebami dítěte. V případě diagnostikovaného mimořádného nadání dítěte mu budou vytvořeny vhodné podmínky pro rozvoj jeho osobnosti formou doplňkových aktivit v oblasti jejich zájmu.

15. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ A VYLUČOVÁNÍ ŽÁKŮ ŠD

- Podmínky jsou zahrnuty v Řádu školní družiny.

16. HODNOCENÍ

- Při hodnocení přihlížíme k věkovým zvláštěnostem dětí.
- Kladným hodnocením a pochvalou posilujeme sebevědomí a sebeuvědomování.
- Při zájmových činnostech děti samy hovoří o svých zážitcích, vychovatelka podněcuje jejich vyprávění.
- Po skončení činnosti vede děti, aby samy našly klady a přednosti.